

מסורת הש"ס

א) י"ה ו. יצמות קו. צ"ב מת. [ערכין כה.].
ב) מ"ב פ' ויקרא פרהה ג צ"ב מת. ע"ש ערכין כה. ע"ש יצמות קו. צבריתא ע"ש.].
ג) וי'שמעוני עבדים' לימא כבתי, וגם לימא נשים דכחא בש"ס שומרי זה המאמר, ד' יצמות כ. ושי"ן, ל קמן סב, ו) וצבתי טספ: אלא לאו משום דלמרינן דברים שבגל אינם דברים, ו) מעילה כה, ט) וצבתי: הא קאמר לא היה לי בלבי אלא על זה אלא וכו', ט) יצמות פו: צ"מ ג: כריתות יב, י) ואזיל היית, וכו"ה נמוס'. ונמוס' הרא"ש, ח) חגיגה י: מעילה כה. ונזיל דמנא וכו"א חגיגה שם וע"ש צרש"י, ל קמן טט, מ) גיטין סה, ג) וצבתי וספ: כי האי גוונא האמר לשלוחו מן גג, ט) וצבתי: משום דלקורבה קאמי אמר כהאי וכו', ע) וזיל דבחה. יעב"ך, ח) ע"ש, ט) נמוכות עב, ג) וזיל כל כן אי צמכות עב: וכו"א צבטה שבתשיות וכו"ה צרש"י, ועיין צרש"י, ק) כתובות עב: דבחה, י) וצבתי: יתפסו, ט) וצבתי: שהלכת להוציאם, ט) וצבתי: שהוציאם, א) וצבתי: שצריכי, הדרי, וכו"ל. יעב"ך, ט) ונזיל ואו מספיקא. צרש"י, ע"ש, א.

תורה אור הש"ס

- אם עלה קרבנו מן הקרבן וקר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אותו לרצונו לפני ה' ויקרא א ג

ג'יון הש"ס

גמ' ואמאי הא קאמר כסבור הייתי. ע"י שפנות מיימנו סדר נשים ג' ודו"ק:

הנהות הב"ח

א) גמ' הל"ל. ניצ עיין צבריתות ד' י ע"ב:
ב) ש"י ד"ה אינם כי בפניה ימחו:

מוסף רש"י

יקריב אותו. אל פתח אהל מועד יקריב אותו. קרא יתירא הוא דהא כתיב צרש"א יקריבו דר"ה וי, ומצי למיכתב יקריבו אל פתח אהל מועד לרעו לפני ה'. ורשב"ם ב"ב חח, מלמד שכופין אותו. לקריב מה שדר (שם), וכן אתה מוצא בבית נשים. כתיב דמן (כמויות עו), ואלו שכופין אותו להוציא מוכה שחין ובעל פולטתו, דכיון ומכין אותו עד שיאמר רוצה אני, דומנן מדעתו משמע (ב"ב חח), ודלמא שאני ההם. הם נמי כי אמר רוצה אני גמר כלני לגרסה דמנא קעבדי, תאמא שחיכוכו חכמים להוציא (שם), מפני שלא הטעתו. אלא הוא טעיה את מלגו, וכיון דלא פירש לאו כל כמינה, דהו לכו דברים שבגל (לקמן סב), מן הדלוסקמא. טליקא דכסי שקורין טסק"א צנע"י (מעילה כה), א"ע"פ שאמר בעל הבית לא היה לי בלבי. צבתי לי אותו במקום שצבתי לי אלא מהי האחר, בעל הבית מעל, ונשים שליחותו, ודברים שבגל שהאומר לא היה צבתי על

נוכר בעל הבית. כןן על הקדש. עד שלא יגיע שלח אצל חטנו, ולא נזכר שליח. והוציא, שליח מעל. השלח חייב (חגיגה י, ד) דכיון שזכר צע"צ דהו ליה מוד פטור ממעילה, אכל השלח דשוגג הוא מעל, ויטעו דלמרינן ממסכת חגיגה (סס) האי דמעל השלח היינו כהרצין התלוי בשערה, דשלח עניינא מלי קא עבדי, הא לא עבדי אלא שליחותיה דצע"צ (מעילה כה), ונתנו לה במקום אחר פסול. דלון רעונו שעליו עליו שם וקפידא היא (גיטין סה), הרי היא במקום פלוני. אינו אלא כמאלה מקום שם מתאלצה (שם), ותנן גמי בכתיבות כי האי גוונא. ומאי שגא דקממה רבי מרי זמני (כתובות עב),

האיש מקדש

פרק שני קידושין

יקריצ אוסו. קרא יתירא הוא דהא כתיב צרש"א דקרא זכר תמים יקריבונו: **שכופין אוסו**. לקיים דברי נדרו: **דמלו לשמוע דברי חכמים**. ואית לן לאחזוקיה צחוקת מקיים מלוה וגמר צלצו לקיים

דברי בית דין: **שאני הסס דלחומרא**. כלומר איכא למימר דהא

דמני מקודשת לחומרא קאמר שאניה מותרת לאחר צלל גט צלל קידושין גמורים לא הוו לצטל קידושין אחרים שלא י'יתפס בה שאס צא אחר וקדשה צריכה גט אף משני: אינה מקודשת. והיינו קולא: כיון דאסניה. שפירש תנאו צפיו לאו כל כמינה למיעקר תנאו דצברים שבגל הואיל ושמעה ולא מיחתה לומר אעפ"כ אני חפילה כך קדש אחי צלל תנאי: ורב חסדא **הוה בי רב הונא**. כלומר הלך לצי מדרשו של רב הונא לעיין דצבר: **כבא לי מן החלו**. מעות והיו שם מעות של הקדש ושגג בעל הבית כסבור שהן חולין: **דלוסקמא**. טסק"א: **והציא לו**. מאותו חלוין: **לא היה צלצו**. מכים זה אלא מכים זה: **נצב"צ מעל**. שהרי עשה שליח שליחותו ותנן (מעילה דף כ) השליח שעשה שליחותו הצב"צ מעל: **והא לא היה צלצו קאמר**. והוא היה לא עשה שליחותו: **למיפטר נפשיה מקרבן קאמר**. ושקורי קא משקר אכל האי גברא חזינן דטרעא לעלות לארץ ישראל ונאנס: **לא עציז איניש** כו'. קושאוי היא כלומר דילמא האי דלא מיפטר משום דלא מהימן הוא ודקאמרת היה לו לטפור ענמו צענין אחר ולומר מודי הייתי הלא לא ניהא ליה למימר דמשוי נפשיה רשע: **נוכרתי**. לאחר ט' (שהלכתי) להוציאה צשוק צשליחותי נוכרתי שהם של הקדש קודם ט' שהוצאת: **שליח מעל** ובעל הבית פטור דכיון שזוכר לא שגגה היא גציה ושליח חייב שהוציא מעות הקדש לחולין ואילו לא נזכר צעל הבית היה רמיא מעילה עליה דליתרבי' שולח למעול שולחו על דו צריש פירקין (ולעיל דף מז): אכל השמא דליפטור צע"ה רמיא מעילה אשליח ככל המורה כולה דלון שליח לצבר עבירה והעושה הוא מתחייב: **דוצין לגיכסיה אדעסא למיסק**. ופריש ליה דלדעתא דהכי עביד: ולא **איסדר**. ולא יכול לדור או משום חיסור מוונות או לא מלא דירה: **והא לא מיסדר ליה**. והוא ליה כמאל דלא מצי למיסק והדר וציני: אי צעי הוה פליק. וצדידיה קיימא מילתא ולא צטלה וציניה: אי צעי לא פליק. צתמיה מי אנסו: **דאיטיליד ליה אונסא צאורחא**. שמע שהיו ליסטים צדרך ללישנא קמא לא ט' דצרינן וציני דהכי קאמר דאי צעי למטרעא ולאסדורי צתר שיירתא הוה פליק וללישנא צתרא דקא מתממה אמתוהי ומשמע שלא היה לו שום עיכוז אצל אס היה לו צד עיכוז הדרי וציני: **בתנ"י אינה מקודשת**. דדוקא קאמר ליה מקום פלוני שיש לי שם אזהבים ואס צא אדם לומר דצרים עלי ט' צפניהם ימחו צידו: **הרי היל**. שם ממלאכה ואין זו קפידא: **גמ' לא ממלי מיני עלי**. לא יאמרו לה דצר גנאי עלי: **לא ניהא ליה דליצוי**. שהמגרש את אשתו גנאי הוא לו: **בתנ"י סאל שלא צכסובה**. דאמר אי אפשי צאשה דכרנית אצל גיטא צעיא מדצריהם ט' מספיקא כיון דלא פריש דלמא דעתיה נמי אנדרנית: **הפוסלין צכסניהם**. מפורשים צכצורות (פרק מומין אלו): **גמ' כהאי גוונא**. משנה שניה ט' צהמדיר: **הא לאשמעינן קידושין אינצטריא ליה**. תנא דין כתובה אטו דין קידושין: **והסס**. דקאי צדיני משנה אינצטריא ליה משום כתובה ומנא המקדש אינה מקודשת אטו כתובה דעני למיתי צכספא כנסה סתם תאל צלא כמזה: **בתנ"י סכלונות**. דורות שדרך חמן לשלוח לארוסמו:

האיש מקדש פרק שני קידושין

ג.

היה לו צומר מויד הייתי. דנהי דלון אלו מאמינים אותו לומר צלצו היה כך מכל מקום מויד הייתי הו טענה מקובלת יומר ואין גראה כל כך רמאות והר"ם פ' ודאי מויד הייתי אלו מאמינים לו יומר כי הא דאמר' צפ"ק צב"מ (דף ג:) גבי אמרו לו שנים אכלת חלצ והוא אומר לא אכלתי דחכמים פוטרם מטעם דאס ירצה לומר מויד היימי: **דאייתי"לד ליה אונסא באורחא**. ולעיל שהוצרך לומר דברים צבצב אינן דברים צריך לומר דללישנא דאי צעי לא פליק אטיליד ליה אונסא צאורחא וללישנא דאי צעי פליק צריך לומר דאיטיליד אונס שפילו ע"י מיור לא היה יכול לעלות:

יקריב אותו⁶ מלמד שכופין אותו יכול בעל

כרחו תלמוד לומר לרצונו הא כיצד כ"כופין

אותו עד שיאמר רוצה אני ואמאי הא

בלביה לא ניהא ליה אלא לאו משום

דאמרינן דברים שבלב אינן דברים ודילמא

שאני התם דאנן סהדי דניהא ליה בכפרה

אלא מסיפא⁷ וכן אתה מוצא ב"בגוטי נשים

י'ושחרורי⁸ עבדים כופין אותו עד שיאמר

רוצה אני ואמאי הא בלביה לא ניהא ליה אלא לאו משום דאמרינן

דברים שבלב אינן דברים ודלמא שאני התם משום⁷ דמצוה לשמוע

דברי חכמים אלא אמר רב יוסף מהכא⁹ המקדש את האשה ואמר כסבור

הייתי שהיא כהנת והרי היא לויה ונמצאת כהנת ענייה והרי היא

עשירה עשירה והרי היא ענייה מקודשת מפני שלא הטעתו⁹ ואמאי הא

קאמר כסבור הייתי אלא משום דאמרינן דברים שבלב אינן דברים אמר

ליה אב"י דלמא שאני התם דלחומרא אלא אמר אב"י מהכא כבולם

אע"פ שאמרה בלבי היה להתקדש לו אעפ"כ אינה מקודשת ואמאי הא

קאמרה בלבי¹⁰ היה ודלמא שאני התם דכיון דאתניה לאו כל כמינה

דעקרא לה לתנאיה אלא אמר רב חי"א בר אבין עובדא הוה בי רב

חסדא ורב חסדא בי רב הונא ופשטוה מהא י"האומר לשלוחו הבא לי מן

החלון או מן הדלוסקמא והביא לו אע"פ שאמר בעל הבית לא היה לי

בלבי אלא על זה כיון שהביא לו מזה בעל הבית מעל ואמאי הא¹⁰ קאמר

בלבי אלא לאו משום דאמרינן דברים שבלב אינן דברים ודלמא שאני

התם דלמיפטור נפשיה מקרבן קאתי¹¹ הוה ליה¹⁰ לכו"מ מויד¹¹ הוה לא

עביד איניש דמשוי נפשיה רשיעא הוה ליה לומר נזכרתי¹² (דתנן) הנוכר

בעל הבית ולא נזכר שליח שליח מעל י'ההוא גברא דובגינהו לגיכסיה

אדעתא למיסק לארעא דישראל פליק ולא איתדר ליה איכא דאמרי אדעתא

דפליק אדעתא למיידר הוא והא לא איתדר ליה איכא דאמרי אדעתא

למיסק והא פליק ליה ההוא גברא דובגינהו לגיכסיה אדעתא למיסק לארץ

ישראל לסוף לא פליק אמר רב אשי אי בעי פליק איכא דאמרי אי בעי לא

פליק מאי בינייהו איכא בינייהו דאיטיליד אונסא באורחא: **בתנ"י¹³** והאומר

לשלוחו צא וקדש לי אשה פלונית במקום פלוני והלך וקדשה במקום

אחר אינה מקודשת י'הרי היא במקום פלוני וקדשה במקום אחר הרי זו

מקודשת: **גמ'¹⁴** ותנן נמי גבי גיטין¹⁵ האומר תנו גט זה לאשתי במקום

פלוני ונתנו לה במקום אחר פסול י'הרי היא במקום פלוני ונתנו לה במקום

אחר כשר וצריכא דאי אשמעינן גבי קידושין¹⁶ במקום דלקורבה קאתי

בהאי אתרא רחמו לי ולא ממלי מילי עלוי כהאי אתרא סנו לי ממלי

מילי עלוי אבל גבי גיטין דלרחוקה קאתי אימר לא איכפת ליה ואי אשמעינן

גבי קידושין בהאי אתרא ניהא ליה¹⁷ דניבוי כהאי אתרא לא ניהא ליה אבל

גבי קידושין אימא לא איכפת ליה צריכא: **בתנ"י¹⁸** המקדש את האשה

על מנת שאין עליה נדרים וגמצאו עליה נדרים אינה מקודשת¹⁹ כנסה

סתם וגמצאו עליה נדרים תצא בכתובה²⁰ על מנת שאין עליה

מומין וגמצאו בה מומין אינה מקודשת י'כנסה סתם וגמצאו בה מומין

תצא בכתובה²¹ שכל המומין הפוסלין בכהנים פוסלין בנשים:

גמ'²² ותנן נמי גבי כתובות כי האי גוונא הכא קידושין איצטריכא ליה

אטו כתובות אטו קידושין התם כתובות איצטריכא ליה תנא קידושין

אטו כתובות: **בתנ"י²³** המקדש שתי נשים בשוה פרוטה או אשה

אחת בפחות משוה פרוטה²⁴ אף על פי ששלח סבלונות לאחר מכאן

אינה

אוקימנא (בפרקין) (בפרק המדיר, כתובות עב, בן) דהא דאמרינן אינה מקודשת באלו נדרים אמר שאל תאכל בשר ולא תשתה יין ולא תתקטש בבגדי צבעונים, דוקא במילתא דלא קפדי אינשי, ואם יש עליה נדרים אחרים מקודשת* וביירושלמי אי' יוסי מתני' בשאמר לה על מנת שאין עליך נדר אבל אמר על מנת שאין עליך כל נדר אפילו נדרה שלא תאכל חרובין נדר הוא. י'ירושלמי'. כלי פשתן הדקים הבאים מבית שאן ככלי צבעונים הן. שכל המומין. אבל מום אחר אע"ג דאמר מקפדי אני לאו כלום הוא ומקודשת, והטעם דלא מקרי מום, ומסתברא אפילו אמר כל מום, [מ"מ מומין] שאינו פוסל בכהנים לא מקרי מום. ועיקר ביאור זאת המשנה בפרק המדיר [שם]. סבלונות. דורות שדרך יותר מדאי. שאין עליה נדרים.

אוקימנא (בפרקין) (בפרק המדיר, כתובות עב, בן) דהא דאמרינן אינה מקודשת באלו נדרים אמר שאל תאכל בשר ולא תשתה יין ולא תתקטש בבגדי צבעונים, דוקא במילתא דלא קפדי אינשי, ואם יש עליה נדרים אחרים מקודשת* וביירושלמי אי' יוסי מתני' בשאמר לה על מנת שאין עליך נדר אבל אמר על מנת שאין עליך כל נדר אפילו נדרה שלא תאכל חרובין נדר הוא. י'ירושלמי'. כלי פשתן הדקים הבאים מבית שאן ככלי צבעונים הן. שכל המומין. אבל מום אחר אע"ג דאמר מקפדי אני לאו כלום הוא ומקודשת, והטעם דלא מקרי מום, ומסתברא אפילו אמר כל מום, [מ"מ מומין] שאינו פוסל בכהנים לא מקרי מום. ועיקר ביאור זאת המשנה בפרק המדיר [שם]. סבלונות. דורות שדרך יותר מדאי. שאין עליה נדרים.

* נראה דצ"ל בבגדי צבעונים דווקא דמילתא דקפדי אינשי לא הוי קפדיה קפידא עיי"ש היס"ב (ד"ו).

עין משפט

נר מצוה

קד א מ"י פ"ד מהל' מעשה

הקצנות הל' טו:

קד ב מ"י פ"ב מהל' גירושין

הלכה כ סמג עשין ג

טוש"ע אה"ע ס' קלד פט"ו:

קו ג מ"י פ"ו מהל' עבדים

הלכה ז [טוש"ע יו"ד ס' רסו פט"ו צב]:

קו ד מ"י פ"ו מהל' מעילה

הלכה א:

קח ה מ"י שם הל' ה:

קכז ו מ"י פ"א מהל' מפרה

הל' ח סמג עשין פב

טוש"ע ח"מ ס' ח סעיף ג:

קי ז מ"י פ"ו מהל' אישות

הל' כא סמג עשין מח

טוש"ע אה"ע ס' לה סעיף ז:

ח [מ"י שם טוש"ע שם ספי' ח]:

קיא ט מ"י פ"ט מהל'

גיטין הלכה ג: סמג עשין כח

קכז מ מ"י פ"ו מהלכו אישות

הל' ו סמג עשין מח

טוש"ע אה"ע סימן לט ספי' א:

קיד ל מ"י שם ספי' הל' א

סמג שם טוש"ע אה"ע

ס' קח ספי' ג:

קכז מ מ"י שם פ"ו הל' ז

סמג שם טוש"ע אה"ע

ג [מ"י ספי' שם הלכה ג

טוש"ע אה"ע ס' קח סעיף ז:

קכז ס מ"י שם פ"ו הלכה ז

סמג שם טוש"ע אה"ע

קכז ע מ"י פ"ד מהל' אישות

הל' כ סמג שם טוש"ע

אה"ע ס' לא סעיף א:

קכח פ מ"י שם טוש"ע אה"ע

שם ספי' ט:

אעזי רש"י

טסק"א [טשק"א. א]. שק.

תוס' ר"י הזקן

אדעתא [למיסקין]. שחרושי זה בשעת המכר. ולא אתדר. לא מצא מקום לזרז שם או צחמת חוסר מוונות. אדעתא שידור. והואיל והזכיר אדעתא למיסק הו"ל כאילו אמר בביאור לזרז. ומסתברא דק"ל להלכתא כלישנא דק"ל והואיל וסליק המקח קיים. איבעי סליק. בביחוחא. כלישנא בחרתא. אונסא. נשתחבשו הדרכים מפני ליסטים. ולישנא קמא המקח קיים דאי בעי סליק ויחזור אחר שיירא. ללישנא בחרא דקא מתמה איבעי לא סליק כלומר מי כעכו ואיהו אונס מצעו מלעלות, הא איכא אונס חזר מקח. וק"ל להלכתא ויהא דאמרינן בפרק אלמנה ניוונת [כתובות צז, א] ובין ולא איצטריכו ליה וזו הדר וצבינה, התם שנוולו לו דבר מחודש שלא (לצורז מעות) [הוצרך למעות] כי הנוו עובדי דהתם, אבל הכא שמכר לעלות ונתהפכה דעתו שלא רצה לעלות לא"י לאו כלל, כמינה הבית זה אלא שמתחרט מן המכר. בתנ"י, במקום פלוני. קפידא הוי, כלומר לא קידשנה במקום אחר. הרי היא, מראה מקום הוא לו, כלומר אינו רחוק יותר מדאי. שאין עליה נדרים.